

CREDINȚA STRĂBUNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A ALBA IULIEI ♦ Anul XXVII ♦ Nr. 8 (377) ♦ AUGUST 2017

Familia creștină în societatea postmodernă

Viața de familie este, în primul rând, o viață duhovnicească. Numai un om cu o trăire lăuntrică profundă este capabil să întemeieze corect relații cu alte persoane și să-și educe bine copiii.

» Pagina 4

Schimbarea la Față, hotarul dintre vară și toamnă

Pe lângă sărbătorile Macaveii, Sânta Marie Mare și Sântionul de Toamnă, la începutul lunii, în data de 6 august, prăznuim Schimbarea la Față a Domnului, numită în popor și Probejenia sau Obrejană.

» Pagina 5

Din viața eparhiei

✎ Tineri pelerini din Republica Moldova, la Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia
✎ Simpozion de Artă Sacră, la Mănăstirea Pătrângenii
✎ Slujba Parastasului pentru Domnitorul Mihai Viteazul, la Alba Iulia

Paginile 2-3

Varia

✎ Sentimentul neplăcut al invidiei
✎ Tradiții, obiceiuri și folclor în comuna Râciu, județul Mureș
✎ Întrebări și răspunsuri despre Sfântul și Marele Sinod din Creta
✎ Minunea din Insula Kefalonia

Pagina 7

Tabăra națională *Tradiție și noutate* în Arhiepiscopia Alba Iuliei

Pentru a-și realiza pe deplin potențialul și pentru a putea face față provocărilor vieții cotidiene, tinerii au nevoie de cunoștințe, deprinderi, experiență și de o legătură autentică cu tradițiile care ne definesc identitatea culturală și națională. De cele mai multe ori, însă, oportunitățile reale prin care tinerii se pot dezvolta la reala lor capacitate lipsesc. Prin intermediul unor programe de tabără organizate de Biserică, tinerii au șansa de a se cunoaște mai bine, de a afla care le sunt capacitățile, ce le place și ce ar dori să realizeze. Astfel, devin conștienți de moștenirea culturală și de bogăția tradițiilor specifice spațiului Ortodoxiei românești. Datorită faptului că acest proces de autocunoaștere, dezvoltare și cunoaștere interpersonală se realizează cu sprijinul și sub îndrumarea Bisericii, tinerii vor înțelege importanța și rolul Bisericii în viața cotidiană.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat continuarea desfășurării Programului național de tabere pentru tineret *Tradiție și noutate* în fiecare mitropolie din cuprinsul Patriarhiei Române. În acest an, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Laurențiu și prin purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, Arhiepiscopia Alba Iuliei și-a asumat organizarea Taberei *Tradiție și noutate* pentru Mitropolia Ardealului. Astfel, în perioada 14-20 august, la Mănăstirea

„Sfinții Apostoli Petru și Pavel” de la Râmeț, 28 de tineri din eparhiile din țară au petrecut minunate momente de comuniune duhovnicească și au participat la programul de tabără oferit de către organizatori.

Tabăra de la Mănăstirea Râmeț a respectat programul cadru stabilit de către Sectorul

teologic-educational al Administrației Patriarhale, ținându-se seama de specificul liturgic al perioadei în care s-a desfășurat evenimentul. În primele două zile de tabără, tinerii au avut prilejul să se cunoască între ei, să afle mai multe despre frumusețile naturale și spirituale ale zonei și să se pregătească pentru programele de formare

propriu-zise. De asemenea, în a doua zi a taberei, aceștia s-au bucurat de comuniunea pe care au trăit-o în cadrul Dumnezeieștii Liturghii cu prilejul praznicului Adormirii Maicii Domnului. Pe lângă dulceața rugăciunii simțite în sufletele lor, tinerii au avut parte de seri duhovnicești în care le-au fost presărate profunde cuvinte de învățătură, oferite de către părinți duhovnici.

În a treia zi a taberei, tinerii au început programul de formare printr-o drumeție educativă în Cheile Râmețului. Parcurgerea traseului cu dificultăți a presupus depășirea unor obstacole prin într-ajutorare reciprocă și prin distribuirea unor sarcini precise de lucru în echipă. Toate acestea i-au ajutat pe participanți să conștientizeze rolul important al comunicării eficiente și al organizării planificate a acțiunilor umane. În zilele următoare, au avut loc cele două sesiuni de formare cu tema *Management de proiect* și *Comunicare*, susținute de către Bianca Mărginean – formator în cadrul Centrului de formare „Dynamis”, și workshop-ul intitulat *Asumarea și mărturisirea credinței în contextul actual*, animat de către părintele Ioan Florea – coordonator al Grupului de inițiativă pentru tineret al Protopopiatului Luduș.

CIM
YIK

Pr. Oliviu Botoi

» continuare în pag. 2

Cuvântul
ierarhului

Martirul Horea, conducător energic al maselor țărănești din Țara Moșilor

Pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea, Europa se afla într-o puternică trepidare, datorită eforturilor națiunilor doritoare de a se așeza în propria lor matcă. În acel timp, în Ardeal, românii erau considerați toleranți și se făceau eforturi pentru a fi asimilați, prin înlocuirea limbii române și prin impunerea catolicismului, cu totul străin firii românului. Poporul, supus muncii și taxelor, aflat la discreția statului austriac și a unei nobilimi ahtiate după putere, era dornic de descătușare și încerca să se ridice din îngenuncherea sa.

În fruntea iobăgimii din Munții Apuseni, se afla Horea, un bărbat cu mintea ageră și isteată și cu un glas impunător. La început, el era purtătorul de cuvânt al iobagilor locali în fața șpanului de la Câmpeni, căutând prin înțelegeri să pună capăt litigiilor. Pe urmă, a îmbrățișat cauze mai mari, de interes obștesc. În fruntea unor delegații, s-a deplasat, de patru ori (între 1779-1783), la Curtea din Viena, ca să ceară dreptate față de abuzurile funcționarilor asupritori. Oricine își poate închipui cu câte greutate și privațiuni se putea face acest drum pe jos, care

ținea patru săptămâni la dus și tot atâtea la întors.

Iobagul Ursu Nicola era poreclit Horea, fiindcă avea darul de a „hori”. Tradiția ne arată că avea un glas atât de puternic încât, atunci când începea să cânte la Gura Roșiei, se auzea până la casa lui Cloșca în Cărpiniș. Horea practica meșteșugul lemnăritului, ocupație specifică moșilor, el fiind cunoscut și prin ridicarea mai multor biserici de lemn. Datorită prestigiului pe care l-a acumulat, cu prilejul drumurilor făcute la Viena, el s-a impus ca principala căpetenie a lumii țărănești, înfruntând urgia feudală. Atunci când a văzut că toate căile pașnice nu au dat niciun rezultat, a dezlănțuit mișcarea care voia prin forță să îndrepte ceea ce nu s-a putut prin rugăminți, adică să scuture lanțurile iobăgiei seculare.

Fără vreun ajutor bănesc sau armat, acest țăran din Albac s-a ridicat la luptă pentru libertate. Nucleul răscoalei s-a stabilit pe linia Câmpeni – Albac – Abrud, unde se afla Horea și de unde acesta a condus răscoala. Izbucnită în comitatul Zarand, aceasta a cuprins apoi comitatele Hunedoara, Alba, Arad, Bihor, Turda și Cluj. Nobilii se refu-

giară din calea tumultului, ascunzându-se după zidurile cetăților și castelelor transilvane. Curând, pârjolul răscoalei, sub numele lui Horea, se întinde până în Banat, în Maramureș și în secuime. Cele mai multe lupte au fost câștigate de către iobagii români care au ripostat și în fața armatei imperiale cu multă demnitate. După bătălia de la Mihăileni, unde românii sunt înfrânți și mari pierderi, Horea este nevoit să împrăstie restul oastei țărănești, cu intenția de a reporni răscoala în primăvara anului următor.

După încetarea luptei, în decembrie 1784, Horea și Cloșca se retrag în munți cu câțiva apropiați. Trădați de niște țărani români din Albac, Horea și Cloșca sunt prinși de către armata austriacă în pădurea Scorușet, iar Crișan este și el prins, după o lună, prin trădarea unor țărani români. Închiși la Alba Iulia, supuși anchetei și brutalităților de tot felul, ei au fost condamnați la moarte prin frângerea pe roată, în ziua de 28 februarie 1785. Execuția lui Horea s-a terminat repede deoarece, după a patra lovitură de zdrobire a picioarelor, i s-au dat loviturile peste piept și, după 8-9 lovituri, a murit. Pentru că a purtat

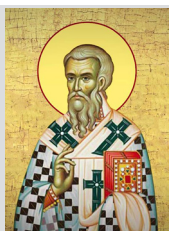
în suflet dorința de libertate, spiritul de dreptate și ura față de împilare, numele lui Horea a devenit steagul de luptă al românilor din Transilvania, în anii care au urmat.

Prin jertfa martirică de la Alba Iulia, figura lui Horea intră în istoria românilor ca a unui mucenic legendar al luptei pentru dezrobirea noastră. Fapta sa a devenit de atunci un izvor de îmbărbătare și de susținere a conștiinței românești. Bine spunea Nicolae Bălcescu: „Horea luă securea în mână și scrie cu ea drepturile nației române și programul politic și social al revoluțiilor viitoare”. Răscoala lui Horea a avut un rol important în stimularea dorinței de libertate a românilor transilvăneni. Ea a contribuit la succesul Revoluției române din Transilvania din anul 1848 și, mai apoi, la Marea Unire din anul 1918. De aceea, se cuvine să aducem un profund omagiu eroului național Horea, al cărui duh trăiește încă în rândul moșilor și al tuturor românilor.

† IRINEU

Arhiepiscop al Alba Iuliei

Sinaxarul lunii August

Sfântul Ierarh Nifon, patriarhul C-polului

Preafericitul patriarh Nifon s-a născut în Peloponez, în sudul Greciei, primind la botez numele de Nicolae. Mama lui era grecoaică, iar tatăl albanez, amândoi de viță nobilă. A studiat cu mai mulți dascăli, apoi a intrat în monahism la Epidaurus și, după ce și-a petrecut vremea uceniciei pe lângă mai mulți părinți îmbunătățiți, a plecat la Muntele Athos, stabilindu-se la Mănăstirea Dionisiu, unde a primit marele și îngerescul chip al schimniciei. Aici a fost hirotonit diacon, apoi preot. Era iubitor de frați și râvnitor în viața monahală, nevoindu-se în posturi, rugăciuni și privegheri.

La moartea arhiepiscopului Partenie al Tesalonicului, Sfântul Nifon a fost ales să-i urmeze în scaunul arhiepiscopal. A păstorit aici vreme de trei ani, în perioada 1483-1486, purtând mare grijă mai ales de cei sărmani, de cei bolnavi și neputincioși, indiferent de credința acestora. A luat parte și la Sinodul din 1484, care a respins definitiv hotărârile Sinodului unionist de la Ferrara-Florența din 1439.

În anul 1486, a fost ales patriarh al Constantinopolului, rămânând în scaun până în 1488, când a fost alungat din cauza intrigilor din sânul Bisericii. După

prima depunere, în 1488, a fost repus în funcție după nouă ani, dar pentru scurtă vreme, între 1497-1498, după care a fost alungat din nou, din pricina aceluiași intrigi, și exilat la Adrianopol. În anul 1502, a fost chemat pentru a treia oară să preia tronul ecumenic, dar de data aceasta a refuzat. Probabil, în perioada ultimei păstoriri pe scaunul ecumenic l-a întâlnit la Constantinopol pe domnul Țării Românești, Radu cel Mare (1496-1508), care a rămas profund impresionat de înțelepciunea ierarhului. Aflând de înlăturarea lui din scaunul patriarhal, acesta l-a chemat pe ierarh, rugându-l să urce în scaunul mitropolitan al Țării Românești. Devenit mitropolit al Ungrovlahiei (cca. 1502), Sfântul Nifon a ținut un sinod de clerici și mireni pentru a pune în rândul viața bisericească de aici. La acest sinod s-a hotărât înființarea episcopioilor Râmnicului și Buzăului.

În urma unor noi intrigi, a fost alungat din Țara Românească, în anul 1505, retrăgându-se, în Sfântul Munte, la mănăstirea de metanie Dionisiu, de unde plecase. A trecut la Domnul în ziua de 11 august 1508, fiind în vârstă de 90 de ani. Părțile din sfintele sale moaște se află în mai multe orașe din țara noastră.

TRADIȚII ROMÂNEȘTI ÎN LUNA AUGUST

» continuare în pag. 5

Schimbarea la Față, hotarul dintre vară și toamnă

August, denumită popular *Augustu*, *Măsălar*, *Gustar* sau *Secerar*, este ultima lună de vară, fiind dedicată încă din anul 8 î.Hr. împăratului ce-i poartă numele, Octavian Augustus. Pe lângă sărbătorile *Macaveii*, *Sânta Marie Mare* și *Sântionul de Toamnă*, la începutul lunii, în data de 6 august, prăznuim Schimbarea la Față a Domnului, numită în popor și *Probejenia* sau *Obrejanja*. Aceste denumiri provin din slavonă, „obrejanie” semnificând transformare, schimbare, iar „probejenie”, un derivat al verbului popular „a probazi”, semnificând ocară sau cearță. Dacă denumirea în limba greacă a sărbătorii Schimbării la Față a Domnului este *Metamorphosis* (Transfigurarea), iar

în limba slavonă *Preobrajenie*, Sfântul Antim Ivireanul o numește sugestiv *Dumnezeiască înfrumusețare a lui Hristos*.

Schimbarea la Față a Domnului nostru Iisus Hristos este unul din cele 12 praznice împărătești. Sărbătoarea are ca și semnificație momentul în care apostolii Mântuitorului, aflați pe muntele Tabor, s-au convins că acesta nu este doar un prooroc, ci Însuși Fiul Lui Dumnezeu. Semnificația tainică a acestei sărbători este vederea lui Dumnezeu și transfigurarea omului, posibilitatea lui de a se îndumnezei încă din viața aceasta. Cu prilejul acestui mare praznic, în biserici se aduc prinoase din struguri. Acest obicei creștin vechi este amintit în canonul 28 al Sinodului Trulan.

LUNA AUGUST ÎN ISTORIE

5 august 1922: La Siliștea-Gumești, județul Teleorman, s-a născut Marin Preda, nuvelist, romancier, scriitor și director de editură român;

9 august 1601: La 3 km sud de Turda, domnitorul Mihai Viteazul a fost asasinat din ordinul generalului austriac Gheorghe Basta;

14 august 1846: Domnitorul României Alexandru Ioan Cuza a promulgat prin decret Legea rurală, conform căreia au fost împrietărite numeroase familii de țărani;

19 august 1881: În localitatea Liveni, Botoșani, s-a născut George Enescu, renumit compozitor, violonist, pedagog, pianist și dirijor;

23 august 1939: A avut loc semnarea Pactul Ribbentrop-Molotov (Pactul Hitler-Stalin), ce a constituit un act de trădare a neamurilor creștine ale Europei Răsăritene;

30 august 1940: A avut loc Dictatul de la Viena, prin care partea de nord a Transilvaniei a fost predată Ungariei.

» continuare din pag. 1

Tabăra națională „Tradiție și noutate” în Arhiepiscopia Alba Iuliei

În cursul zilei de sâmbătă, tinerii au vizitat mai multe obiective de interes turistic și religios din Alba Iulia: principalele atracții ale Cetății Alba Carolina, Catedrala *Reîntregirii*, Schitul „Hristos Pantocrator”, Așezământul social „Sfântul Andrei”, Parcul Dendrologic „Dr. Ioan Vlad” Alba Iulia și Parcul de aventură „Dynamis”. În după-amiaza zilei, grupul a vizitat Schitul „Înălțarea Sfintei Cruci” și Centrul de Studii Martirologice de la Aiud, unde le-au fost prezentate numeroase aspecte despre martirii neamului românesc care s-au jertfit în temnițele comuniste. Seara, în jurul unui foc de tabără organizat în zona de camping

de pe Valea Mănăstirii, participanții și-au împărtășit reciproc minunatele experiențe pe care le-au trăit în aceste zile petrecute în Eparhia Alba Iuliei.

În aceeași zi, participanții s-au întâlnit cu Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, care le-a adresat un emoționant cuvânt de zidire sufletească, le-a oferit diplome de participare și mai multe daruri conștând în cărți și iconițe. În cuvântul rostit, Arhipăstorul nostru a spus: „Tânărul se vrea acceptat, fără a simți vreo opreliște. Ar vrea mai mult zâmbet care să lumineze fețele celor prea grăbiți să-i judece viața. Și nu ar strica și o îmbrățișare

sinceră, asemenea celei a Părintelui ceresc din Evanghelie, bucuros că I s-a întors fiul rătăcitor acasă. Pe toate acestea le poate găsi în Biserică”. În ultima zi a taberei, tinerii au luat parte la Sfânta Liturghie în biserica Mănăstirii Râmeț, urmată de agapa frățască unde au schimbat ultimele impresii și sentimente de bucurie pe care le-au simțit. Tinerii s-au întors, apoi, spre eparhiile din care provin, mai bogați sufletește și cu noi cunoștințe despre activitățile concrete cu tinerii în parohie, care să le ofere noi posibilități, noi orizonturi, o priveliște profund umană a lumii.

✱ Pr. Oliviu Botoi

„Nedeia” de la Valea Mică

Înainte de începutul Postului Adormirii Maicii Domnului, satul Valea Mică a găzduit cea de-a doua ediție a festivității dedicate fiilor satului, numită „Nedeia de la Valea Mică”. Prima ediție a evenimentului a avut loc în urmă cu un an, fiind organizată de către credincioși ai parohiei noastre pentru a marca comemorarea datei sfințirii bisericii (25 iulie 2010) și pentru a deveni o sărbătoare anuală a întregii comunități din Valea Mică, cu gândul și la cei care au plecat din sat și au dorul reîntoarcerii acasă.

„Nedeia” este o petrecere populară, expresie a tradiției românești, care reunește familia și neamul într-o zi de sărbătoare și care îmbină armo-

nios rugăciunea și bucuria cântecului românesc. Pentru a respecta această tradiție românească, și „Nedeia de la Valea Mică” a avut în vedere, în primul rând, rugăciunea în comun în biserică și, mai apoi, buna dispoziție a celor prezenți, prin latura cultural-artistică a evenimentului.

Astfel, programul liturgic oficiat la biserică din sat a fost următorul: Utrenia, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, Parastasul pentru fiii satului adormiți în Domnul și Sfânta Taină a Maslului săvârșită de un sobor numeros de preoți, avându-l în frunte pe preacucernicul părinte protopop Teofil Slevaș, care a rostit și un cuvânt de învățătură.

După încheierea serviciului religios, preoții, mulțimea credin-

cișilor, invitații și reprezentanții autorităților locale prezenți la Sfânta Liturghie s-au deplasat în apropierea bisericii unde, după o scurtă rugăciune de mulțumire pentru binefacerile revărsate de Dumnezeu, a avut loc un spectacol folcloric pe o scenă amenajată în aer liber.

Programul artistic organizat cu acest prilej și prezentat de către Eugenia Croitoru a fost susținut de artiști și interpreți cunoscuți: părintele Marius Ciprian Pop, Lorena Pascu, Ionel Brătian, Sergiu Croitoru ș.a. De asemenea, pe scenă au mai urcat artiști locali și tineri talente din Valea Mică: Andrei Haneș, Cătălin Zderea și Angela Zaharie. Spectacolul a fost completat de jocul Călușarilor de la Valea Mică și de la Trâmpoie, de Grupul de copii din Valea Mică și de ansamblurile „Lele de la Orăștie” și „Doina Ampoiului”.

Sărbătoarea fiilor satului din Valea Mică a fost binecuvântată de Dumnezeu cu o zi senină, cu multă bucurie și voie bună. Credem că evenimentul și-a împlinit menirea și nădăduim ca și în anii următori să ne rugăm și să ne bucurăm împreună la „Nedeia de la Valea Mică”.

✱ Pr. Valentin Vasile

Tineri pelerini din Republica Moldova, la Catedrala „Reîntregirii” din Alba Iulia

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, în prima zi a lunii august a.c., Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia a primit vizita unui grup de tineri pelerini, veniți din raionul Strășeni, Republica Moldova. Tinerii au ajuns pe meleagurile transilvănene prin intermediul unui program al Asocia-

țiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român (ASTRA), inițiat în anul 1996, care le permite copiilor și tinerilor din teritoriile aflate în afara granițelor României să se bucure de frumusețile naturale și de valorile spirituale ale unei țări pe care o simt aproape, dar pe care nu au avut prilejul să o viziteze.

✱ Pr. Bogdan Avram

Simpozion de Artă Sacră, la Mănăstirea Pătrângenii

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, în perioada Postului Adormirii Maicii Domnului, la Mănăstirea „Buna Vestire” de la Pătrângenii, s-au desfășurat lucrările celei de-a XII-a ediții a Simpozionului Național de Artă Sacră. Proiectul face parte din programul Centrului de Creație și Cercetare Continuă „Sfântul Evanghelist Luca” din cadrul secției de Artă Sacră a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca. În ambianța tihnită oferită de această vatră monahală, tinerii participanți au celebrat frumusețea divină și creația Sa, având ca scop comun perfecționarea

artistică și înălțarea duhovnicească deopotrivă.

Obiectivul principal al proiectului este acela de a promova tineri cu potențial creativ deosebit, oferindu-le, prin intermediul Școlii de Vară de la Mănăstirea „Buna Vestire”, o alternativă la sistemul de învățământ actual. Ediția din anul acesta a avut ca temă „Îngerul din albastru văzut de artiști”. Această idee propusă tinerilor artiști le-a oferit șansa de a reprezenta pe pânză chipul angelic ce ne însoțește pe drumul vieții. Activitatea participanților la Școala de Vară a fost încununată de o expoziție cu cele mai bune lucrări ale artiștilor, expuse în muzeul mănăstirii.

În ziua de 4 august a.c., Arhiepiscopul nostru a efectuat o vizită în mijlocul tinerilor prezenți la Tabăra de pictură, organizată de către Centrul de Creație și Cercetare Continuă „Sfântul Evanghelist Luca”. Cu prilejul acestei vizite, Părintele Arhiepiscop Irineu a adresat participanților un cuvânt duhovnicesc despre importanța îngerului păzitor în viața noastră duhovnicească. În acest sens, Ierarhul Alba Iuliei a spus următoarele: „Este minunat să știm că în jurul nostru se află îngeri care ne poartă de grijă, ajutându-ne să ne îndeplinim rostul în această lume. Este frumos să-i iubim pe îngeri, să ne rugăm lor, să vorbim despre ei sau să îi zugrăvim. Ei sunt duhuri menite să-i slujească pe cei aflați pe calea mântuirii, să-i întărească pe cei aflați în dificultăți și să inspire pe creatorii de artă. Câtă bucurie avem, știind că în imediata noastră apropiere există mereu o prezență cerească, un înger păzitor care ne însuflă gânduri bune și ne stimulează voința către bine. El este un ghid iscusit în această vale de lacrimi, în care ne însoțește cu iubire, de la naștere până în clipa morții, când va înălța sufletul nostru la ceruri”.

 Prof. Dan Ghenescu

Lansare de carte religioasă, la Luduș

Sâmbătă, 5 august a.c., cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Irineu, în biserica cu hramul „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Luduș, a avut loc un eveniment cultural și duhovnicesc organizat de către protopopiatul ortodox: lansarea cărții *Vremea este a slujii*, scrisă de către domnul Dorin Grama și apărută în acest an la Editura Reîntregirea a Arhiepiscopiei Ortodoxe Alba Iulia.

Evenimentul a debutat cu un moment de rugăciune, urmat de prezentarea succintă a câtorva aspecte din viața autorului cărții, din care s-a putut înțelege implicarea acestuia în viața Bisericii și în slujirea semenilor lui. În continuare, părintele Oliviu Botoi, Consilier cultural în cadrul Eparhiei Alba Iuliei, a prezentat conținutul cărții *Vremea este a slujii*, oferind ce-

lor de față câteva lămuriri referitoare la intenția unui autor de a dăruir celor din jurul lui anumite părți din experiența personală. Precucernicia sa a subliniat importanța înțelegerii adevăratului sens al slujirii lui Dumnezeu și a apropielii în fiecare clipă a vieții noastre, în toată „vremea” pe care Domnul ne-a dăruit-o pentru „a lucra cu frică și cu cutremur la mântuirea noastră” (cf. Filip. 2, 12).

În continuare, moderatorul evenimentului, domnul Mihai Nașca, a oferit cuvântul părintelui Marius-Ciprian Pop, prefațatorul cărții prezentate. Sfinția sa a enumerat momentele și situațiile concrete din viața unui om în care acesta poate slui semenilor săi, iar în acest fel, să slujească lui Dumnezeu. În fața tuturor presiunilor și atacurilor care se aduc Bisericii în această perioadă marcată de

secularism și indiferentism religios, creștinul este dator să rămână fidel Bisericii sale, prin care el s-a născut la viața cea nouă în Hristos. Aflându-ne în Postul Adormirii Maicii Domnului și în ziua pomenirii Sfântului român Ioan Iacob Hozevitul, părintele Marius-Ciprian Pop a interpretat două priceșne, în semn de laudă adusă Preasfintei Născătoare de Dumnezeu: *Preasfântă Maică și Fecioară* (versurile au fost scrise de către Sfântul Ioan Iacob) și *Fiii lacrimilor tale*.

La final, domnul Dorin Grama a mulțumit tuturor celor care l-au susținut în efortul de a scrie și de a publica această carte, prin care îi îndeamnă pe toți să slujească cu toată ființa lor Biserica străbună a neamului nostru românesc.

 Pr. Lucian Voșloban

Slujba Parastasului pentru Domnitorul Mihai Viteazul, la Alba Iulia

În data de 9 august a.c., când s-au împlinit 416 de la trecerea la cele veșnice a Domnitorului Mihai Viteazul, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei, înconjurat de un frumos sobor de preoți și diaconi, a oficiat slujba Paraclisului Maicii Domnului, urmată de Parastasul pentru Voievodul unificator. Slujba de pomenire a fost săvârșită în biserica memorială din Alba Iulia, care poartă numele domnitorului, unde este paroh părintele profesor Florin Botezan.

La acest ceas de rugăciune și de aducere aminte a jertfelor înaintașilor noștri, Arhiepiscopul Alba Iuliei a adresat credincioșilor prezenți la slujbă un frumos cuvânt de învățătură. Vorbindu-le despre personalitatea marelui Voievod al tuturor românilor, Ierarhul nostru a spus: „S-a mutat din cele pământești pe planul vieții veșnice, dar efigia lui de lumină și de slavă este prezentă în inima poporului român, ne vorbește, ne iluminează, ne însuflețește și ne edifică. Faptele sale de vitejie, reali-

zările sale militare și unitatea politică pe care a înfăptuit-o, așa cum se știe, reprezintă pentru noi și pentru generațiile viitoare pilde vii și călăuzitoare. De aceea, este bine să privim mereu la chipul său luminos, și privindu-l, să ne însuflețim de dorul de a iubi neamul românesc, de a păstra și de a apăra Legea creștinească, oricât ne-ar costa aceasta”.

Actuala bisericuță din lemn, ridicată în perioada 1988-1992, se află pe locul fostei Mitropolii Ortodoxe și al Catedralei ridicate de către Voievodul Mihai Viteazul în anul 1597. Catedrala mitropoliei nu s-a păstrat, fiind dărâmată în totalitate de regimul habsburgic în anul 1714, numeroase materiale fiind folosite la construirea bisericii ortodoxe din parohia Alba Iulia - Maieri II. Biserica memorială „Mihai Viteazul” are hramul „Sfânta Treime”, iar din 26 noiembrie 2006 a primit și cel de-al doilea hram: „Sfântul Siluan Athonitul”.

 Eugen Băraian

✧ Evenimente

Școală de Vară în parohia Vătava, protopopiatul Reghin

Educația a fost, este și va fi un deziderat al ființei umane. În lumea secularizată în care trăim, avem nevoie de o educație socio-moral-religioasă mai mult decât oricând, deoarece observăm că ființa neamului nostru românesc este zdruncinată. Desigur că în procesul formativ-educativ al tinerilor, un rol determinant îl are Biserica, Școala și Familia. De la început, trebuie să menționăm buna colaborare între Biserică și Școală, susținută de Consiliul Local Vătava, prin domnul primar Zaharie Șular.

Conștienți de aceste realități, anul acesta am organizat a doua ediție a Școlii de vară, un proiect dedicat copiilor din comunitatea noastră și nu numai, care doresc să afle mai mult, să se cunoască mai bine, să comunice, să își descopere „talantii” priceperii lor, să se bucure de frumusețea copilariei, să se apropie de Dumnezeu. Toate aceste activități au fost desfășurate cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei. La finalul proiectului, în mijlocul tinerilor a fost prezent părintele Florin Parasca, Inspector pentru cateheză parohială și Duhovnicul Facultății de Teologie, care a susținut cateheza „Maica Domnului - povățuitoarea”. De asemenea, au fost sfințite icoanele pe sticlă realizate de către tineri și copii.

Școala de vară s-a adresat copiilor, iar pentru buna desfășurare a acesteia au fost implicați cadre didactice, studenți, voluntari și preotul paroh. Pentru elevii premianți ai claselor gimnaziale și absolvenții clasei a VIII-a a fost organizată o excursie la Alba Iulia,

iar pentru cei din clasele primare, o excursie la Salina Praid și Stațiunea Sovata. De o atenție deosebită s-au bucurat activitățile desfășurate în această perioadă la centrul catehetic al parohiei, dintre care amintim: activități recreative, matematică distractivă, jocuri de logică și perspicacitate, Știați că?, lectură de vacanță, jocuri sportive, desene animate, vizionare filme, desene, karaoke, litografii, picnic alături de oaspeți de la Cernăuți, pictură pe piatră, ecologizare, igienă, ateliere de creație, vizită la situl arheologic din sat.

La buna desfășurare a acestor activități și-au adus contribuția cadre didactice de la școala din localitate: doamna director Ioana Șular, Pantelimon Cioată, Maria Vlasa, Victoria German, Cristina Crăciun, Sorin Simionca, Viorica Moțoc, Victor Covrig, precum și de la alte școli: Georgeta Truția, Aurelia Nițu, Elena Nițu-Moțoc, Valerica Creța, Bianca Rotaru. Pentru că ne aflăm în „anul omagial al sfințelor icoane, al iconarilor și al pictorilor bisericești”, distinsul profesor de religie Ioan-Vasile Vodă, de la Gimnaziul „Europa” din Târgu-Mureș a avut un rol determinant în cadrul taberei organizate în acest sens.

A fost un proiect reușit, care s-a bucurat de un succes deosebit în rândul tinerilor și al copiilor, având un impact pozitiv și asupra comunității. Avem nădejdea că vom continua și în anii următori, călătorind cu Domnul Hristos pe cărările vacanței și deprinzând lucrurile cele folositoare pentru viață.

 Pr. Vasile Rotaru

Acțiune cu tinerii în parohia Cetea, protopopiatul Alba Iulia

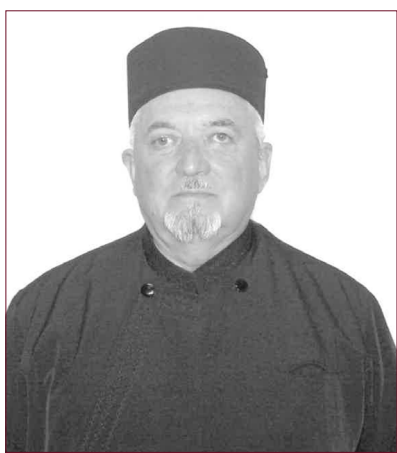
Marți, 8 august a.c., în parohia Cetea, a avut loc întâlnirea cu tinerii, sub titlul sugestiv pentru perioada de post în care ne aflăm, „Prietenii Maicii Domnului”. Această acțiune s-a desfășurat în colaborare cu Grupul de Inițiativă pentru Tineret al Protopopiatului Ortodox Alba Iulia, având ca parteneri parohia Galda de Sus și parohia Mesentea.

Evenimentul a debutat la ora 16.00, în sala Căminului Cultural din Cetea, cu întâlnirea a 40 de copilași și tineri din parohiile participante. Au urmat o serie de activități socio-educa-

tive, prin care voluntarii Grupului de Inițiativă, le-au creat tinerilor un climat frumos de prietenie. Activitățile au continuat în biserica parohială, cu momente care i-au apropiat pe tineri și pe copii de înțelegerea prieteniei cu Maica Domnului, momentul duhovnicesc culminând cu Slujba Paraclisului Maicii Domnului, unde cei mici au citit și au cântat, alături de preoții parohi din Cetea, Galda de Sus și Mesentea. Evenimentul s-a încheiat cu o agapă, unde micii participanți au împărțit păreri, zâmbete și fericire.

 Pr. Marius Cioara

Părintele Victor Bradea, preotul munților, vrednic slujitor în ogrul Domnului

Inima preotului trebuie să fie o inimă deosebită, care trebuie să strălucească mereu de credință în Iisus Hristos. Inima preotului trebuie să ardă ca un foc, să strălucească de la lumina Evangheliei, de la iubirea Crucii lui Hristos – spunea Sfântul Ierarh Luca al Crimeii despre sublima chemare pe care o are preotul.

Un astfel de om cu inimă mare este părintele Victor Bradea, om născut și crescut pe munte, acolo unde a și activat în întreaga sa misiune sacerdotală. A văzut lumina zilei în data de 25 ianuarie 1948, în comuna Râmeș, județul Alba, comună binecuvântată de Dumnezeu cu oameni sinceri și harnici, „pe-un picior de plai, pe-o gură de rai”, un loc aproape de cer și de Dumnezeu, din părinții Ioan și Elena, oameni cu frică de Dumnezeu, de la care a primit o educație morală și religioasă solidă.

Vrednicul slujitor al Altarului a urmat școala gimnazială în satul natal, apoi în comuna Ponor. Simțind chemarea preotească, a frecventat cursurile Seminarului Teologic Special din Curtea de Argeș între anii 1971-1974, iar mai târziu, în anul 1994, și-a aprofundat cunoștințele la cursurile pastorale și de educație

religioasă, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Sibiu. În anul 1974, tânărul Victor și-a unit viața cu Silvia Cordea din comuna Ponor, iar Dumnezeu i-a binecuvântat cu doi copii: Florina și Melania, ambele stabilite în Timișoara. La data de 1 octombrie 1974, și-a început activitatea ca preot paroh în parohia Geogel, iar după douăzeci și trei de ani de slujire și misiune pastorală a fost transferat în parohia Ponor, unde a slujit timp de optsprezece ani, până în momentul încetării activității în vederea pensionării, la data de 1 iunie 2015.

Pe plan pastoral-misionar, părintele și-a arătat dragostea față de Sfântul Altar și față de turma încredințată spre păstorie. În ambele parohii, părintele a lucrat „cu timp și fără timp”, slujindu-L pe Dumnezeu și pe credincioșii încredințați spre păstorie. A renovat atât biserica din Geogel, cât și pe cea din Ponor, deși posibilitățile materiale din acea vreme erau reduse. A avut o bună colaborare cu preoții din zonă, întâlnindu-se deseori cu aceștia la slujbele săvârșite în sobor. Pastorația, aici pe munte, a făcut-o mai mult călare și pe jos, distanțele dintre case fiind mari și drumurile anevoioase. Un mare sprijin l-a avut în persoana doamnei preotese, asistent medical, care i-a ajutat pe toți credincioșii cu multă dăruire, în casa dănilor fiind un adevărat punct farmaceutic.

După o rodnică activitate, părintele s-a retras la o binemeritată odihnă administrativă, îmbisericondu-se la parohia Ponor, localitate unde s-a și stabilit, și unde îl găsim în permanență. Îi dorim părintelui Victor Bradea mulți ani binecuvântați cu sănătate de la Tatăl nostru ceresc.

 Pr. Ioan Bogdan

Patristica

Sfântul Sfințit Mucenic Irineu, episcop de Lugdunum

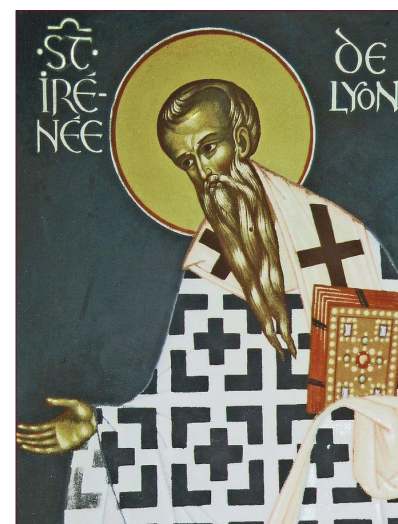
Sfântul, slăvitul și sfințitul mucenic Irineu (aprox. 130-202) a fost episcop de Lugdunum, în prezent orașul Lyon din Franța. Scrierile sale au servit la alcătuirea teologiei creștine, având o influență considerabilă la dezvoltarea acesteia. Nu se cunosc numeroase informații cu privire la biografia sa. Principalele date biografice referitoare la Sfântul Irineu au fost furnizate de către istoricul Eusebiu de Cezareea și Fericitul Ieronim. S-a născut undeva în Asia Mică, probabil în Smirna sau în împrejurimile acestei cetăți, în jurul anului 130. În tinerețe, a fost ucenic al Sfântului Policarp, Episcopul Smirnei, fostul ucenic al Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan.

Nu se cunoaște data exactă a venirii sale în Galia, însă, în anul 177 sau 178, adică în timpul persecuției declanșată de împăratul Marcu Aureliu împotriva creștinilor, se pare că Sfântul Irineu era „preotul bisericii din Lyon”. În jurul aceleiași an, în această calitate, a fost delegat să ducă o scrisoare din partea creștinilor din Galia către Episcopul Elefterie al Romei. După moartea Episcopului Potin de Lyon (177), a devenit succesorul acestuia în tronul episcopal. Principalele slujiri pe care le-a desfășurat în calitate de episcop au fost, deopotrivă, propovăduirea Sfintei Evanghelii în mijlocul popoului galilor și lupta împotriva ereticilor, prin cuvânt și prin scris.

În ceea ce privește pregătirea sa culturală din tinerețe, de factură greacă, aceasta poate fi observată numai pe baza scrierilor. Operele sale arată o mare familiaritate cu poezii și filosofii greci. Sfântul Irineu îi citează adesea pe Homer, Hesiod, Pindar și Platon. Eruditul ierarh a scris mai multe lucrări te-

ologice precum: *Adversus Haereses, Omilii asupra Sfântului Policarp, Comentariile asupra Apocalipsei, Cuvântări asupra credinței*. Locul său aparte între Părinții Bisericii timpurii se datorează teologiei Bisericii împotriva gnosticismului, mai ales în impresionanta lucrare în cinci volume, *Adversus Haereses* (păstrată numai în traducerea latină). În volumul I oferă o descriere detaliată a gândirii și învățăturii, iar în volumul al II-lea respinge gândirea subliniată anterior. Volumele III și IV se doresc a fi, mai degrabă, un argument pentru Întruparea Domnului, ce depinde de *lex orandi*. Euharistia, afirmă Sfântul Irineu, este o primă mărturie a adevărului despre Hristos pe care Biserica l-a propovăduit încă de la început.

În opoziție cu dualismul gnostic, Sfântul Irineu învață că există un singur Dumnezeu, care este Creator al lumii și Tatăl al lui Iisus Hristos; există o singură economie divină a mântuirii și o singură revelație. Ierarhul Lyonului dezvoltă doctrina paulină a recapitulării în Hristos a tuturor lucrurilor: Hristos este noul Adam ce reînnoiește întreaga creație și o reîntoarce către Creatorul ei, prin Întrupare și Răscumpărare. Fecioara Maria, Maica Domnului, este noua Evă. Ca răspuns oferit gnosticilor ce afirmau „o tradiție secretă” descoperită doar câtorva dintre Apostolii Mântuitorului, el a replicat că nu există asemenea secrete. Predica și credința Bisericii sunt deschise publicului încă de la început și poate fi verificată în rândul tuturor predicilor din toate bisericile cu temelie apostolică. Acesta este sensul original al expresiei „succesiune apostolică”: succesiunea învățatu-

rii apostolilor purtată de urmașii lor, episcopii. Această învățătură este constituită în „dreptarul adevărului”, prin care Sfântul Irineu înțelege mărturisirea credinței în Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, făcută de fiecare credincios la Botez. Cele cinci cărți scrise împotriva ereticilor, intitulate *Adversus Haereses*, au fost folosite nu numai de către apologetii creștini din secolul al II-lea, ci și de toți teologii de mai târziu. Din acestea reiese că Sfântul Irineu a fost un adânc cunoscător al Sfintei Scripturi și al științei vechi. Propovăduirea sa a urmărit cu toată râvna păstrarea credinței și a tradiției apostolice.

Sfântul Irineu este pomenit de cea mai mare parte a tradiției Bisericii ca mucenic. El a fost îngropat în biserica „Sfântul Ioan” din Lyon, care, ulterior, a fost numită „Sfântul Irineu”. Mormântul și moaștele sale au fost distruse în 1562 de către calvinistii hugheuoși. Biserica Ortodoxă îl prăznuiește în fiecare an la data de 23 august.

 Radu Alexandru

Familia creștină în societatea postmodernă

Lumea în care trăim este marcată de crize sociale, economice, politice, chiar religioase, dar, mai ales și din nefericire, este o lume în care păcatul a devenit modă, stil de viață sau obișnuință, iar cei care se străduiesc să ducă o viață în concordanță cu învățătura creștină sunt considerați înapoiți, conservatori, extremiști, talibani, nebuni etc. Flagelul acesta se întinde și îi cuprinde pe tot mai mulți, pe unii chiar în mod surprinzător, de cele mai multe ori fiind în cauză persoane la care nimeni nu s-ar fi așteptat.

Prin urmare, societatea noastră, a secolului XXI, a intrat într-o

profundă criză a valorilor. Dacă în secolele trecute se mai putea vorbi despre anumite valori culturale, astăzi asistăm la o cădere liberă a culturii pe toate planurile, după cum putem observa în operele de artă, literatură, muzică, cinematografie etc. Existența acestei crize în societatea postmodernă influențează toate domeniile de activitate. Întrucât, în opinia mai multor sociologi, nucleul societății de azi îl constituie familia, este de la sine înțeles că și aceasta se află în criză, ea guvernându-se, într-un tot, potrivit aceluiași legi ale societății. Această situație dificilă nu o regăsim, însă, doar în țara noastră, ci și în întreaga lume. Prin urmare, familia suferă o presiune nocivă din partea societății și a forțelor demonice. Încercând să împingă lumea la încălcarea poruncilor dumnezeiești, cel rău seamănă ceartă între cei apropiați, chiar și între membrii familiei. Iar noi contribuim la aceasta atunci când uităm că omul trebuie să împlinească poruncile lăsate de Dumnezeu.

A întemeia o familie sănătoasă, o familie creștină, poate numai un om credincios, care este conștient de faptul că fiecare dintre noi este alcătuit nu doar din trup, ci și din suflet. În acest caz, viața lui trupeas-

că și duhovnicească este deplină, iar această plinătate îi permite să trăiască în conformitate cu poruncile dumnezeiești, în toate privințele. Cu alte cuvinte, viața de familie este, în primul rând, o viață duhovnicească. Numai un om cu o trăire launtrică profundă este capabil să întemeieze corect relații cu alte persoane și să-și educe bine copiii.

Cauza principală a tuturor problemelor care apar în relațiile familiale este împușinarea sau, în cel mai rău caz, lipsa dragostei, degradarea mergând până la pierderea respectului elementar, afișat fariseic față de alte persoane, chiar străine, însă dat la o parte când e vorba de relația cu soțul sau soția. Iar modul de manifestare e complex: neglijare, ceartă, jigniri, bătăi sau, cel mai grav, adulter.

Având ca temelie dragostea reciprocă, izvorâtă din dragostea față de Dumnezeu, lipsa iubirii de arginți și cumpătarea, evitarea extremelor sau dreapta socoteală (virtutea cea mai mare, în opinia Sfântului Antonie cel Mare), orice familie poate porni cu încredere pe valorile lumii de azi, în care suntem ispițiți mereu să afirmăm că e foarte greu de trăit. Contează foarte mult și persoana alături de care te avâți spre cucerirea Împărăției

cerurilor, întrucât totul pleacă de la alegerea noastră liberă.

Ca orice început, și începutul vieții de familie este dificil; este necesară acomodarea cu noul fel de viață și noile responsabilități, întrucât, până atunci, toate erau în grija părinților. Acum apar primele ispite și greutăți, însă dragostea, elanul și râvna îi ajută pe cei tineri să depășească toate neajunsurile. Însă, pentru a evita multe neînțelegeri generate și de deosebirea caracterelor, e bine să se știe de la început că în această diversitate a caracterelor se ascunde, de fapt, armonia lui Dumnezeu. Micile deosebiri ale caracterelor soților ajută la crearea unei familii armonioase, pentru că unul îl completează pe celălalt. Atunci când soții au caractere diferite, pot contribui, fiecare în felul său, în educația propriilor copii. Unul frânează puțin, iar celălalt spune: „Lasă-i pe copii puțin mai liberi”. Dacă amândoi îi vor constrânge pe cei mici, îi vor pierde. Dar și dacă amândoi vor fi extrem de permisivi, de asemenea, îi vor pierde. Prin urmare, în viața de familie, echilibrul este un element esențial.

Unirea deplină între soți, corespunzând unei iubiri desăvârșite, e netrecătoare. Fiecare găsește în celălalt nu un obiect ale cărui po-

sibilități de „întrebuițare” sunt limitate, ci o persoană nepuizabilă și veșnic nouă în capacitatea și imaginația ei de autodăruire. Cei doi se iubesc tocmai pentru că se completează, pentru că nu sunt uniformi. Căsătoria e, în același timp, dragoste și ajutor, bucurie de celălalt și răbdare a lui. Pentru toate acestea, se dă celor doi soți harul dumnezeiesc. „Iubirea unește uimirea în fața tainei celuilalt și răbdarea neputințelor lui și ajutorarea lui în ele. În iubire, amândoi devin tari”.

În lumina valorilor autentice creștine, și familia își poate redobândi strălucirea de altădată. Din păcate, în prezent, tot mai puțini oameni trăiesc după învățăturile Evangheliei și, implicit, sunt tot mai puține familii creștine. Cei mai mulți oameni au ales să trăiască fără Dumnezeu, iar familiile pe care ei le întemeiază nu mai au trăinicie, nu mai au bucurie autentică.

Prezența lui Dumnezeu în sufletul omului îl schimbă pe acesta, făcându-l mai bun, mai blând, mai înțelegător. De asemenea, prezența binecuvântată a Părintelui ceresc schimbă și familia din care face parte acel om, comunitatea și chiar întreaga societate.

 Pr. Izidor Zoltan

Răspunsul Bisericii la întrebările societății

Există pe alocuri părerea că în săptămâna premergătoare Postului Adormirii Maicii Domnului se face „dezlegare la toate”. Este corectă această abordare?

Dintre perioadele de post din anul bisericesc (Postul Mare, al Sfinților Apostoli, al Adormirii Maicii Domnului și al Crăciunului), numai cel din urmă, Postul Mare, este organizat din punct de vedere liturgic, într-un mod cu adevărat minunat și înțeles. Numai acesta are o iconografie și o slujbă influențată de tema pocăinței, și numai în acest post nu se săvârșește Dumnezeiasca Liturghie, tocmai pe motivul postirii și a caracterului de penitență și de „tânguire” a zilelor lui. Pășirea în el este articulată treptat, atât în ceea ce privește slujba, cât și în ceea ce privește dieta: dezlegare la toate, dezlegare la brânză, post. Iar această deoarece este postul prin excelență, postul universal al Bisericii, „postul Domnului”, cum îl numesc Părinții Bisericii.

Celelalte posturi au început ca practici de evlavie personală și, ca o influență a practicii monahale, au intrat în viața bisericească ulterior și treptat, fără să dobândească greutate sau să afecteze importanța Postului Păresimilor, care, spre a se deosebi de acestea, a fost numit „Mare”, după cum a rămas cunoscut până astăzi. De aceea, nici nu avem în iconografia zilelor acestor posturi vreo referire la tema postului și – foarte important – se săvârșește Dumnezeiasca Liturghie, taina pascală a Bisericii. Cu alte cuvinte, zilele celorlalte posturi nu sunt zile de tânguire și de zdrobire de inimă. Ceea ce trebuie însemnat este faptul că aceste posturi (să le numim „mici” în contrast cu cel „mare”) nu au fost și nu sunt singurele posturi ale evlaviei. Ele numai s-au impus peste tot. Altele au

rămas și rămân particulare. Chiar și astăzi, într-o eparhie foarte conservatoare din spațiul grecesc, mitropolia de Mithymne, sunt ținute de către creștinii mai evlavioși și mai conservatori, la alegere, cel puțin trei din posturile cunoscute: al Sfintei Cruci (1-13 septembrie), al Sfântului Ignatie al Mithymnei, un sfânt local foarte cinstit, ctitor al Mănăstirii Leimonos și Myrsiniotisiei (1-13 octombrie), și al Sfinților Arhangheli (1-7 noiembrie).

Pentru toate aceste posturi, generale sau particulare, nu există o perioadă pregătitoare asemenea celei de dinaintea Postului Mare. „Dezlegarea la toate” din săptămâna de după Cincizecime nu pare să se lege de postul care urmează al Sfinților Apostoli, ci de perioada sărbătorească a marelui praznic împărătesc al Cincizecimii, a cărei odovanie este la sfârșitul săptămânii. Aceasta o adevărește și mărturia din *Constituțiile Apostolice* (V, 20, 14): „Deci, după ce prăznuiți Cincizecimea, să prăznuiți o săptămână, iar după aceea să postiți una. Căci drept lucru este și a te veseli de darul lui Dumnezeu și a posti după aceea cu liniște”.

Evlavia populară numește ajutorul începerii Postului Crăciunului, adică ziua pomenirii Sfântului Apostol Filip (14 noiembrie) „ziua lăsatului sec de carne a Sfântului Filip”, înțelegând, probabil, prin aceasta, că „se face dezlegare la toa-

te”. Pentru popor, acest termen este identic cu dezlegarea și la carne. Din câte știu, acest lucru nu este mărturisit de tradiție. Ceaslovul prevede dezlegare la pește, iar Tipicele de la Sfântul Munte, pe de o parte, Tipicul Mănăstirii Sfântului Pavel hotărăște „mângâiere fraților” (evident, în perspectiva începerii postului în ziua următoare), iar Tipicul Mănăstirii Xiropotamou – „dezlegare la pește”, ca și Tipicul Mănăstirii Dionisiou, care notează foarte expresiv: „Există un obicei vechi pe care îl urmăim, de se va întâmpla pomenirea Sfântului Filip în zi de miercuri sau vineri... dezlegăm numai la pește, fără brânză”. În mănăstiri, „dezlegare la pește” nu înseamnă „dezlegare la toate”, care se identifică numai cu dezlegarea la brânză și ouă, nu la carne.

Pentru Postul Adormirii Maicii Domnului nu există o asemenea prevedere, nu numai pentru săptămâna care îl precede, dar nici măcar pentru ajun (31 iulie). Acesta începe de obicei în data de 1 august și are o durată de două săptămâni (1-15 august). Lăsatul secului pentru Postul Adormirii Maicii Domnului se face pe data de 31 iulie. În cazul în care 31 iulie este în zi de miercuri sau vineri, se lasă sec în seara zilei de 30 iulie și postul începe în ziua de 31 iulie.

Ioannis Foundoulis, *Dialoguri liturgice*, Editura Bizantină, București, 2008.

Poesis - Poesis - Poesis

**Tipsia
(Biblica III)**

de Ioan Adrian Popa
Alba Iulia

Ca un mare pasionat
Ce sunt
Am acasă în colecția personală
Peste o mie de tipsii -
Sunt așezate cu mare grijă
Într-o vitrină imensă care-mi ocupă
Jumătate din spațiul locativ.
Obişnuiesc să-mi încânt musafirii
Cu imaginea exponatelor mele
Dintre cele mai rare.
Astăzi însă
S-a întâmplat ceva ciudat:
M-a vizitat tocmai Irodiada -
A intrat în casă foarte neliniștită
Și mi-a ordonat:
- „Arată-mi-o, trebuie s-o iau!”
Ce să-ți arăt,
Ce să-iei, femeie?!

(I-am răspuns contrariat)
- „Tipsia, omule,
Tipsia pe care-am cerut
Să-mi fie dat capul Botezătorului!
Căci Dumnezeu,
În vis apărându-mi,
Cerurile toate mi le-a legat
Pe motiv că-n Rai Ioan ajungând
Strigă din răspuseri
Să-i fie pusă tipsia sub cap”.

Rugă pentru România

de Maria-Daniela Pănăzan
Sâncel

Doamne, oprește-Ți
lacrima tristeții
pe care-o veși neconținut
asupra acestei Patrii
în vremuri cu sfârșit înămolit...

oprește-Ți lacrima
de-a nu mai putea îngădui
atâta răutate, uitare și-amăgire
că Tu nu ai mai fi cu noi...

oprește-Ți lacrima îndurerată
care spală noroiul din suflute-amare
și-alungă fărâma de negare ce uitase
să ierte, să iubească, să creadă...

Doamne al puterilor, fii cu noi,
iar lacrima ce-a-ncondeiat furtuna
transform-o în nădejde,
credință și dragoste...

Doamne al puterilor, fii cu noi,
alt sprijin și-ajutor n-avem,
lacrima durerii Tale
a devenit potop
în suflute robite de patimi
și poveri...

Doamne al puterilor, fii cu noi,
ape-adânci au frânt făptura Ta de lut
și-au înecat plânsul ochilor senini...

Doamne al puterilor, fii cu noi,
iar mila Ta coboară
prin lacrima amară
și cerne sita durerilor acestei Patrii
pe lacrima Speranței și-a Iubirii...

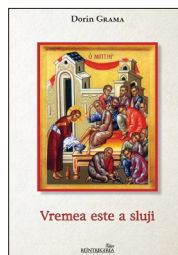
Doamne, învață-ne
să Te rugăm să fii cu noi,
așază geana nopții pe lacrima
oprită de plânsul cel zadarnic
și-alină cu Dragostea
depărtarea de Tine...
iar cu Lumina Ta veghează asupra
liniștii acestei Patrii...
Doar Tu ești Iubire!
Nu ne uita, Doamne, fii cu noi!

📖 Cartea lunii

Vremea este a sluji

Autor: Dorin Grama
Editura: Reîntregirea
Nr. pagini: 154
Anul: 2017

Profesorul Gelu Furdui, în lucrarea intitulată *Credințe, datini, obiceiuri și superstiții la români*, consemnează că după această sărbătoare „încep să se ofilească frunzele codrului și că în ziua de 6 august intră în pământ la iernat șopârlele, năpârcile și insectele dăunătoare; până la *Probejenie*, toate florile și buruienile cresc, iar de aici încolo, frunza codrului își schimbă culoarea, iarba încetează

să mai crească, apele se răcesc și sunt spurcate de către cerbi, omului nemaifiindu-i îngăduit să facă baie în râuri”.

După o veche practică preluată din Biserica rusă, în unele zone, în această zi, se face în biserici și la cimitire pomenirea generală a morților și, mai ales, a eroilor morți pentru apărarea patriei. În calendarul popular, de Schimbarea la Față a Domnului, lumea începe să se transforme. Această zi este considerată hotarul dintre vară și toamnă. Natura își întoarce fața de la vară și așteaptă supusă venirea toamnei. Așa se face că de acum se răcesc apele, se îngălbenesc frunzele copacilor, se veștejesc plantele, berzele și rândunelele își iau zborul spre alte țări, iar toate insectele, șerpilor și șopârlele se retrag la căldură, în vederea iernatului. Orice șarpe care nu a intrat încă în pământ trebuie să fie omorât pe loc, căci altfel se transformă în zmeu. Se crede că în această zi nu e bine să te cerți cu nimeni, dar mai ales, nu care cumva să fii certat de către cineva, că așa vei fi tot anul,

până la următoarele *Probejenii*. De aceea, este foarte important ca în această zi oamenii să fie împăcați cu ei înșiși și cu semenii. Totodată, se spune că cei care se roagă în această zi să fie izbăviți de o patimă (beție, tutun, desfrânare etc.), cu siguranță vor fi vindecați. De asemenea, cine are o suferință trupească sau sufletească este bine să urmărească zborul berzelor: așa cum pleacă berzele, tot așa va pleca și suferința sa.

În satele românești încă se mai păstrează viu spiritul acestei sărbători. De ea sunt legate o serie întreagă de obiceiuri, datini, tradiții și superstiții. Acest praznic este unul foarte important, întrucât cerurile se deschid, iar cei aleși de Dumnezeu pot vedea Porțile Raiului. Cei care nu țin această sărbătoare vor fi uscați și galbejiți ca florile, care de acum încep să se veștejească. Cine spală haine în această zi va fi năpădit de păduchi și ploșnițe. Femeile însărcinate, dacă vor ține această zi, vor avea o naștere ușoară, iar copiii pe care îi vor naște vor fi sănătoși. Fetele nu-i bine să se spele de praznicul Schimbării la

Față, pentru că nu le mai crește părul, așa cum nu mai crește nici iarba începând din această zi. Dacă în ziua de 6 august vremea este însoțită și plăcută, toamna va fi una rodnică și îmbelșugată. În schimb, dacă plouă, toamna va fi una mohorâtă. În popor se spune că dacă în postul Adormirii Maicii Domnului plouă mult, iarna care va veni va fi una plină de ninsori. Este bine ca până la această dată, țăranii să termine de cosit și de adunat fânul. De acum încolo, iarba și florile doar îmbătrânesc, diminuând calitatea furajului.

În această zi sunt recoltate multe plante și fructe pentru tămăduirea bolilor: avrămeasa, împărăteasa, leușteanul, usturoiul, florile de mușetel și de tîgvă, alunele, crenguțele încărcate cu prune etc. Ca la orice hotar calendaristic, după cum afirmam mai sus, apar și practici de pomenire a morților (pomenile date în această zi se numesc Moșii Schimbării la Față), iar cititorii în stele făceau observații și pronosticuri astronomice. Ofrandele obișnuite date pentru morți la *Probejenie* sunt

strugurii, mustul și fagurii de albine. Gheorghe Pavelescu consemnează în lucrarea sa *Valea Sebeșului* că la *Obrejanie* se coc strugurii: „se duc și la biserică de-i sfințește popa și ia tot omu’ câte o boabă de mănâncă. De la *Obrejanie* până la *Sântă Mărie Mare* nu mai sunt sărbători”. Gustatul primului bob de strugure se făcea după un ritual din care nu lipsea formula pronunțată cu voce tare: „Boabă nouă în gură veche!”. De la obiceiul ritual de a gusta strugurii și alte poame la Moșii Schimbării la Față, luna august a primit și numele de *Gustar*. Biserica a rânduit ca de acest praznic să se facă dezlegare la pește, la vin și la untdelemn, spre bucuria tuturor.

Tradiția spune că este bine ca sărbătoarea să fie trăită cu intensitate sportivă, prin rugăciuni pentru sănătatea și pentru împlinirile familiei, prin pelerinaje la bisericile sau la mănăstirile care adăpostesc icoane făcătoare de minuni și sfințe moaște.

✧ **Petruța Pop**

Glasul Evangheliei

În luna septembrie își face intrarea în circuitul nostru existențial nu doar *anul nou bisericesc*, ci și toamna; toamna, care, de obicei, vine discret, are rețineri, este sfioasă și circumspectă. Toamna, care, iată, ne înțelepțește cu un soare trist și nostalgic, cu o frunză căzută și strivită de nepăsarea noastră, cu o rânduică a cărei plecare spre alte lumi o asociem călătoriilor *inițiatice*. Tot ceea ce dorim este să nu dea buzna peste noi, neagră de mânie, cu ceru-i mohorât și hâd, cu soarele leneș și zgârcit, morocănos și fără motivația strălucirii și parcă de un roșu prea aprins (chiar dacă și într-o singură zi îi este dat să vadă atâtea). Vom proceda, dar, la pătrunderea înțeleșurilor pericopelor evanghelice întâmplare a se citi în această lună, cu convingerea că, „vorba bună, surâsul și faptele nobile sunt raze ale soarelui (și semnale ale dumnezeirii n.n.) răsfrânte în sufletele oamenilor... Tocmai de aceea, dar, *toamna spirituală* este timpul-stare în care oamenii se întorc ideatic, cu nostalgie, în locuri care nu-s și ar fi putut să fie; este timpul-stare a cărei bucurie/mister/tristețe doar se trăiește, nu se poate spune, cu atât mai puțin unei lumi care nici mai visează, nici mai crede; ei, fideli acestui timp-stare, sunt frumoșii, fragili călători, înscrisi la startul visului de cursă lungă, care tot speră să ajungă la acel capăt-început al lumii, de culoarea iubirii.

Duminica a 13-a după Rusalii (Pilda lucrătorilor răi); Ev. Matei 21, 33-44;

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci (Convorbirea lui Iisus cu Nicodim); Ev. Ioan 3, 13-17;

Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci (Luarea Crucii și urmarea lui Hristos); Ev. Marcu 8, 34-38; 9, 1; Duminica a 18-a după Rusalii (Pescuirea minunată); Ev. Luca 5, 1-11;

Este vorba, în cauză, despre un om vrednic care își sădește o vie și pe care o încredințează, spre a fi lucrată și păzită, unor oameni în care a *crezut*; dar, iată, sosi și clipa adevărului, adevăr descoperit și plătit scump de stăpânul viei. Ticăloșii lucrători nu s-au sfiit să-i schingiuiască și, în cele din urmă, să-i ucidă pe trimișii stăpânului; la fel au procedat și cu fiul celui care le-a fost binefăcător (...) Și pentru că este normal ca adevărul și dreptatea să triumfe, la fața locului se prezintă însuși domnul viei, care numaidecât făcu ordine și, bineînțeles, nevrednicii simbrășii și-au primit *răsplata/pedeapsa* cuvenită. Este îndeobște cunoscut că stăpânul viei este Dumnezeu Însuși, via este lumea (sufletul omenesc), iar lucrătorii cei răi sunt aceia care, fiind investiți cu *paza, ocrotirea și înfrumusețarea și călăuzirea* lumii, se dovedesc a fi niște nemernici de clasă. Ajunși prin cine știe ce formă a *efracției* ori, de ce nu, a *complicității oculte*, în rândurile lucrătorilor încredințați să ne pregătească destinul metafizic și, în acest fel, aflându-se sub incidența încrederii noastre, vierii cei răi nu conștientizează în elaborarea, și ea ocultă, a planurilor și acțiunilor lor abjecte, menite să semene în sufletele oamenilor deruta, confuzia și, pe cale de consecință, slăbirea credinței, indiferentismul și lehamitea. Nu ne îndoim de faptul că stăpânul viei, Domnul Dumnezeu, va interveni și le va cere socoteală; că, odată dovediți, îi va *lepăda* întinericului uitării și groazei pe cei răi și va pune capăt tuturor netrebniciilor, calomniilor,

invecivelor și lucrărilor lor meschine, mizere și spurcate. Tocmai, pentru că avem încredere în lucrarea stăpânului, în luciditatea și înțelepciunea și dreptatea lui, noi înșine trebuie să ne ferim de ceea ce ar putea fi, lucrarea noastră, un atentat la adevăr (...). Ce șansă mare ar fi avut vierii, să experimenteze „fericirea de a fi curat cu inima”, doar printr-o atât de simplă întâmplare/provocare/încercare; dar au ratat și au dovedit că, iată, încrederea a fost pentru ei jecmănire, rapt, batjocură; și sufletul lor, ce să mai spunem, nici măcar nuanță ori idee de frumos și demn. Și așa, s-au dat doar *trupului-răului* de poftă și „pulbere și oseminte”; și viața lor, în darul ei destinal, s-a dovedit „scărbă și urât”, fără cuvinte.

Căutatul drum al dăinuiri noastre este dramatic și anevoios. Oamenii, luați *grosso modo*, sunt fie banali și înregimentați și orbi aflați sub incidența conjuncturalului, ignoranței, *sărăciei de duh* și vremelnice; fie motivați launtric, purtători de copleșitoare frumuseți morale și ai unei auri de mister și inefabil; sau, altfel spus, există judecata banală, scărbăvnică, ticăloasă și drăcească a aspirațiilor și plăcerilor ieftine (iată, și azi, de o terifiantă și greu imaginabilă actualitate); există, apoi, judecata superioară a aspirațiilor *supra-contingente* și, în sfârșit, există judecata divină, inaccesibilă judecății umane de-a valma, pentru că este o *supra-rațiune*, dar care motivează, justifică și încununează dramele existențiale și aspirațiile elevate ale oamenilor. Mântuitorul ne avertizează, altcum, de pericolul „rușinării de El și de cuvintele Lui în neamul acesta desfrănat și păcătos”. Așadar, la ce ne folosește să punem în dreptul numelui propriu o acoladă împăunată cu ridicole ana-

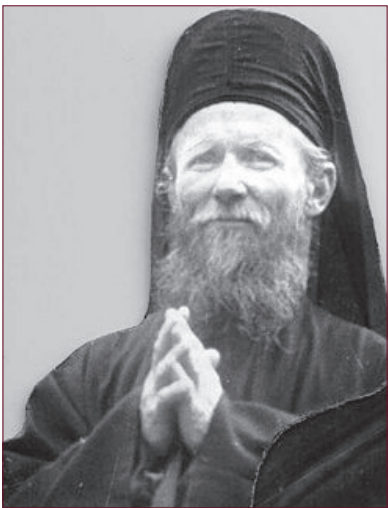
cronice și, nu o dată, nemeritate titlaturi, dacă mesajul nostru către lume este pomadă, este sulemeneală, este *fals*, este golit de jertfă, de răspundere, de adevăr și de iubire. Pentru că există înțelepciunea superioară lucrării omește, iată, peste timpul nostru cinic și lacom coboară, până la capătul vremii, amintirea, jertfa și lucrarea și făgăduința Fiului lui Dumnezeu, devenită credință, pasiune și viață; minune și iubire dumnezeiască pentru unii, eroism pentru alții, *calea crucii*, crucificarea în sine, sunt dovada milei și majestății divine. Drept aceea, plecând de la *taina crucii*, trebuie să facem totul pentru a împiedica *fuziunea* misiunii noastre cu trucerile, deprinderile, scărbăvnițiile și șmecheriile lumești, pentru ca cei de lângă noi să nu se simtă înșelați, abandonati și manipulați (...). Tocmai, pentru că *deplinătatea, rostul și suveranitatea* vocației nu înseamnă numaidecât priceperea lucrătorului, ci este *minunea* care se binevestește în gândirea, în lipsa de orgoliu, în măruntaiele minții și *neîntinutul* inimii și ochiului lui, a lucrătorului. De aceea, el, în toată vremea, caută Cerul, se uită la el, i se stăpără duhul, se uimește, crede, trăiește și mărturisește.

Pescuirea minunată, cea mai cunoscută denumirea a evangheliei în cauză, are două aspecte definitorii, și anume, cel dintâi se constituie din *performanța* pescarilor Simon Petru împreună cu fiii lui Zevedei, respectiv prinderea unei cantități impresionante de pește (desigur, totul ar putea părea un fapt banal, dacă reușita n-ar fi fost direct legată de *ascultarea* de cuvintele Mântuitorului; al doilea aspect, care particularizează relatarea scripturistă, este *răspunsul* pe care Hristos îl dă lui Petru, cel cuprins de teamă și

admirație, „nu te teme, de acum vei fi pescar de oameni”. În încheiere, fericit și înțelept, ei trăgând corăbiile la mal, „au lăsat totul și au mers după El”. Putem defini trimișii Domnului și, prin extensie, orice altă persoană publică, ca fiind autentici lideri, pentru că ne conduc, prin succesiune, și stau în fruntea obștei și *răspund* de destinele ei. În concepțiunea iisusiacă, dar, cel *trimis* să lucreze cu omul și să-l conducă în *locul* fericirii, în *ecoul* veșniciei, trebuie să fie tuturor toate; pentru că, în cauză, *gloria* se naște din umilință și suferință, din lepădarea și uitarea de sine, pentru binele și salvarea oamenilor; *binefacerea* înseamnă discreție și dezinteres, *iubirea* de țară și neam este un simțământ unic. Totul, într-un exercițiu al introvertirii, al interiorizării și contemplației, al *eliberării interioare*, ablative apropierea noastră de Dumnezeu și de poporul căruia îi slujim. A asculta de Hristos înseamnă a ne sustrage pericolului pierderii demnității și sufletului, înseamnă a *transforma* propria iluminare în căldură sufletească, înseamnă a ne face un *reflex* din cinste, responsabilitate, bunătate și compasiune, din adevăr și dreptate; a asculta de Hristos înseamnă a nu ne încânta și a nu ne teme decât de *calificativele* pe care ni le conferă, la capătul vremii, Mântuitorul Însuși (...). Totul întâmplându-se, iată, într-o tainică, așezată, fără puterea de a i te împotri-vi, *rânduială* a minunii, care, din afara timpului, își face simțită lucrarea, „desprinzând și însemnând în fluxul/curgerea indinstinct(ă) al/a lumii, cea mai frumoasă chemare, prefăcută în știință și *paciiența* de a asculta sufletul celuiilalt”.

✧ Pr. Iosif Zoica

Părintele Dometie Manolache, un apostol buzoian în Țara Moșilor

„Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisii voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu Care este în ceruri!” (Mt. 10, 32)

În pragul centenarului Marii Uniri, Sfântul Sinod al Bisericii noastre strămoșești a rânduit să ne aplecăm cugetul cu mai multă luare-aminte la jertfelnicia unor ierarhi, preoți și mireni din toate eparhiile, care au mărturisit și apărât credința creștină ortodoxă în timpul regimului comunist, declarând anul 2017 ca „An omagial al sfintelor icoane, al iconarilor și al pictorilor bisericești și Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului în Patriarhia Română”.

Un vrednic de pomenire și foarte dinamic slujitor al Sfântului Altar din această perioadă – des-

pre care părintele profesor Dumitru Stăniloae spunea că a fost „un erou al credinței, un suflet de mare sfințenie și puritate” – este părintele Arhimandrit Dometie Manolache. Originar din satul Mărculești, județul Buzău, de la poalele munților Pănătău, s-a născut la 15 octombrie 1924, într-o familie de oameni simpli, muncitori și foarte evlavioși, fiind al patrulea din cei doisprezece frați. La botez, a primit numele Stelian. Având dragoste de carte, părinții l-au înscris în anul 1937 la Seminarul Teologic din Buzău, pe care l-a absolvit ca șef de promoție, în 1945, cu întrerupere din cauza războiului. A urmat cursurile Facultății de Teologie din București (între anii 1945-1949), terminând tot ca șef de promoție, teza sa de licență cu titlul *Mărturisirea de credință a lui Petru Movilă* fiind apreciată cu calificativul „excepțional”. L-a avut coleg de facultate și foarte bun prieten pe Leonida Plămădeală, viitorul Episcop Antonie al Buzăului (1980-1982) și apoi Mitropolit al Ardealului (1982-2005), care evocă acea perioadă în cuvinte emoționante: „Așa cum se întâmplă firesc și cum ziceau latinii, *pares cum paribus facillime congregantur* (cei asemenea se adună ușor cu cei asemenea), ne-am împrietenit ușor și trainic. Am descoperit în el o anumită curăție sufletească, om fără vicleșug (...), o capacitate rară de dăruire imediată nevoilor celor dimprejurul lui și, ceea ce era remarcabil, o disponibilitate de început de

eră creștină pentru misiune, pentru jertfă. Ortodoxia părintelui Dometie era structurală, simplă, firească, așa cum va fi fost a mamei sale, simplă țărancă devenită călugăriță”. Influențați de trăirea membrilor grupului „Rugul Aprins” de la Mănăstirea Antim, dar și de „Fenomenul Sâmbăta”, cei doi prieteni au hotărât să intre în monahism, „armata de geniu a sfintei noastre Biserici”. Naș de călugărie le-a fost părintele Arsenie Boca, la Mănăstirea Prislop, în data de 14 septembrie 1949.

Viața părintelui Dometie este strâns legată de Mănăstirea Râmeț, la care a fost numit duhovnic în data de 1 martie 1959. Acolo, mai ales la început, împreună cu cele 40 de maici, a îndurat multe neajunsuri: chilioa puține, un atelier de covoare necorespunzător, lipsa hranei, a îmbrăcămintei și a medicamentelor etc. După perioada de pribegie cauzată de Decretul 410, timp în care părintele a purtat de grijă maicilor (le-a cumpărat două case în Aiud, majoritatea fiind angajate la o secție de covoare), o parte a obștii a revenit la Râmeț, mai întâi ca civile, cu secția de covoare. Din 1969, mănăstirea a fost redeschisă, iar obștea s-a reintregit sub oblăduirea aceluiași jertfelnic duhovnic. Maica Eudoxia Manolache, viețuitoare și ea la Râmeț, își amintește de multiple realizări într-un timp foarte scurt și în condiții vitrege: „Toate edificiile pe care le-a făcut aici au însemnat un risc, unele fiind construite fără acte: atelierele

de covoare, arhondaricele, trapeza, paraclisul, introducerea curentului electric și a apei potabile, cele două case parohiale. A sădit livadă, a instalat o stupină, a amenajat un lac de pește. De asemenea, s-a ocupat de restaurarea bisericii vechi și a ajutat la înființarea muzeului”.

În general, a schimbat înfățișarea acestei sfinte mănăstiri radical. Dar nu numai sub aspect administrativ, ci sub aspectul credinței, reușind să mobilizeze sufletele credincioșilor în jurul bisericii și slujitorilor ei, să se creeze, așa putea spune, un mit în jurul său, căci din toate colțurile țării veneau credincioși să-l vadă pe părintele Dometie, să-l audă slujind și să se roage împreună pentru mântuirea sufletelor lor, căci multe minuni și multe tămăduiri ale unor boli trupești și sufletești s-au văzut prin puterea credinței, prin puterea rugăciunilor făcute în acest sfânt locaș. Puntea de legătură între credincioși se făcea pe calea rugăciunilor părintelui Dometie, un duhovnic desăvârșit, dezbrăcat de haina unei vieți pline de deșertăciuni și huzur și retras în acest colț de natură hărăzit de Dumnezeu, care își îndrepta rugăciunile către Domnul cu multă evlavie, cu multă smerenie. Prin rugăciunile sale, mila Domnului se cobora asupra celui în suferință, care căpăta alinare, căci rugăciunile erau făcute de un slujitor curat, credincios, bun, drept și pregătit pentru viața de duhovnic. Și precum era iubit de către credincioși, se pare că și

Domnul îi asculta rugăciunile, pentru că era un duhovnic desăvârșit.

Pe lângă activitatea administrativ-gospodărească, părintele Dometie a acordat o importanță deosebită și studiului. În anul 1972, s-a înscris la cursurile de doctorat în teologie, la Institutul Teologic din București, pe care le-a absolvit cu media 10, cu o lună înainte de sfârșitul său fulgurant. A plecat la Domnul în anul 1975, în aceeași zi și lună în care a intrat în mănăstire: 6 iulie.

În memoria moșilor, a rămas ca un „spirit de înaltă jertfelnicie, altruist gospodar, de o mare capacitate, care și-a dat neconștient silința pentru a îmbogăți, lărgi și aprofunda, în toate fibrele ființei păstorilor săi, conștiința dăruirii de sine pentru interesele obștei, pildă dându-se, din belșug, ca unul care toată viața a ars pentru ideea dăruirii de sine”, după cum mărturisea Episcopul Emilian Bordaș la înmormântarea sa. A fost un mare și iscusit duhovnic, misionar asemenea apostolilor, întorcând pe mulți sectari la dreapta credință și contribuind la restaurarea monahismului în Ardeal.

Ghidându-se după sfaturile și poruncile Domnului, izvor și inspirație a vieții și operei sale, părintele Dometie mărturisea că le-ar rezuma la o singură frază: „Crede, nădăjduiește, smereste-te și iubeste-L pe Iisus Hristos! În puterea acestor cuvinte stă toată taina mântuirii și fericirii noastre”.

✧ Pr. Traian Zoltan

Sentimentul neplăcut al invidiei

Capacitatea de a simți și exprima emoții reprezintă o componentă importantă a vieții noastre. Uneori simțim bucurie, alteori tristețe, ni se face frică sau devenim brusc furioși, nu ne putem ascunde gelozia sau ne macină invidia. Unele persoane și-au pierdut capacitatea de a rezona afectiv, ele devenind apatice, detașate, indifferente în raport cu lumea exterioară.

În anumite momente, o emoție puternică poate să ne domine viața. Este bine să învățăm să recunoaștem emoțiile pe care le simțim sau pe care le observăm la ceilalți, când și cum să le exprimăm, să învățăm să le controlăm la momentul potrivit. Echilibrul emoțional reprezintă un aspect important al vieții noastre. Uneori, depinde de noi înșine să fim fericiți sau triști, să evităm conflictele și să ne construim relații bune (armonioase) și durabile cu cei din preajmă, să ne protejăm sănătatea și chiar sufletul, întrucât sănătatea noastră morală este la fel de importantă ca și cea somatică și cea psihică.

De exemplu, invidia este o emoție negativă, puternică, un amestec de tristețe, furie și neputință. Nu ne este rușine să recunoaștem că ne este teamă sau că suntem furioși, dar să recunoaștem că simțim invidie nu ne vine deloc ușor. A invidia presupune o comparație, presupune să recunoaștem că cel

invidiat este în avantaj, că este poate mai frumos, mai deștept, că este înconjurat de prieteni, că are o viață personală și profesională încununată de succes, că deține bunuri materiale la care nici nu putem visa. Această comparație ne poate trezi sentimente de inferioritate, ne poate zdruncina imaginea de sine, încrederea în noi înșine pentru multă vreme sau, dimpotrivă, ne poate genera anumite gânduri de superioritate, de mândrie, pentru că, în orgoliul nostru, nu suportăm să fim depășiți de alții, sau că ei nu merită mai mult decât noi.

Avem tendința de a-i invidia mai ales pe cei din preajmă, pe frații și surorile noastre, încă din copilărie, pe vecinii și pe colegii de serviciu, uneori ne invidiem soțul/soția; unele mame care și-au pierdut frumusețea și tinerețea își invidiază fiicele mai tinere. Lumea este plină de oameni frumoși și bogați, iar despre ei și despre succesul lor citim în ziare și reviste și, totuși, rareori ei ne stârnesc patima invidiei. Oare de ce? Răspunsul este simplu: doar cu cei din preajma noastră suntem într-o permanentă competiție, doar ei contează, bucuria și valorile pe care ei le posedă ne provoacă suferință interioară, sentimente de frustrare, uneori o ură intensă, resentimente și gânduri de răzbunare. De pildă, diavolul, la începuturi, era un înger de lumină, dar, din invidie, își dorea să fie ca Dumnezeu și, de aceea, a fost aruncat din cer. Vechiul Testament ne spune cum invidia lui Cain a generat ura criminală față de fratele său Abel; pe cei 11 frați ai lui Iosif invidia îi va determina să comiteteze pentru a-l omorî, dar, până la urmă, se vor învoi să-l vândă ca sclav unei caravane care trecea pe acolo. De remarcat, întâmplător sau nu, este faptul că și într-un caz și în celălalt, cel invidiat este mezinul familiei. Nu de puține ori, în familiile cu mai mulți copii, frații mai mari simt invidie față de frățiorul mai mic, pentru că acesta acaparează toată atenția și afecțiunea părinților. Astfel, ia naștere

sentimentul de rivalitate între frați, o rivalitate care uneori se menține și se manifestă pe tot parcursul vieții. În lucrarea *Othello* a lui Shakespeare, Iago nu poate suporta prestigiul lui Cassio și devine invidios pe prietenia dintre Othello și Cassio. El pune la cale un complot diabolic, convingându-l pe Othello că Desdemona, soția sa, îl înșală cu Cassio.

Unii ar spune că puțină invidie nu strică, sau că dacă ești invidiat ai „valoare”, că mai bine să fii invidiat decât să fii compătimit etc. Alții preferă să nu se confrunte cu o asemenea problemă. Invidioșii pot resimți o ură patologică. Prin diverse mijloace: minciună, defăimare, manipulare, bârfă, ostilitate, respingere, ironii, glume stânenitoare, intimidare și chiar agresivitate fizică manifestă, acești oameni nu se sfiesc și nu se abțin de la nimic, pentru a mutila și distruge viața unor oameni nevinovați. Pe cei care suferă de patima invidiei nimic nu-i liniștește și nu-i oprește din demersurile distrugătoare, nici măcar o atitudine nobilă, aceea de a-i trata cu bunătate și înțelegere. În această situație, se vor simți și mai lezați în orgoliul propriu. Ei încetează doar atunci când presupusul rival este răpus, umilit, a pierdut și nu mai reprezintă o amenințare.

Pentru a nu atrage invidia semenilor noștri este bine să nu ne lăudăm excesiv, pentru a nu le atrage atenția. Chiar și atunci când noi înșine simțim invidie, este bine să conștientizăm și să recunoaștem și această emoție, la urma urmei firească, atât timp cât nu devine patologică; să ne analizăm propriile gânduri de inferioritate sau, după caz, pe cele de superioritate; să încercăm să-i admirăm pe cei care ne trezesc invidie, să fim capabili să recunoaștem calitățile și valorile lor; să fim în competiție cu noi înșine și nu cu alții, să ne autodepășim. Astfel, vom avea zile senine, liniștite, un echilibru sufleteș „de invidiat”.

✱ Psih. Gabriela Clement

Actualitatea creștină

● Întrebări și răspunsuri despre Sfântul și Marele Sinod din Creta

Cu binecuvântarea Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la Editura Basilica a Patriarhiei Române a fost publicată broșura intitulată *Despre Sfântul și Marele Sinod din Creta. Întrebări și răspunsuri*.

Alcăuită din 53 de întrebări și răspunsuri, lucrarea se adresează tuturor credincioșilor. Aceasta a fost editată cu scopul de a oferi membrilor Bisericii noastre un răspuns la întrebările, nelămuririle sau nelineștile care se ridică în legătură cu Sfântul și Marele Sinod și documentele aprobate. Cei care doresc să citească materialul integral, Agenția de Știri Basilica pune gratuit la dispoziția utilizatorilor săi broșura în format electronic.

Sinodul din Creta a fost un prilej de întâlnire și comuniune a episcopilor delegați din zece Biserici Ortodoxe Autocefale, pentru ca, împreună, să confirme conștiința de sine a Bisericii lui Hristos celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică. Vorbind despre acest eveniment inedit, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a spus: „Sfântul și Marele Sinod al Bisericilor Ortodoxe este, în același timp, un eveniment rar și începutul unei normalități, deoarece sinodalitatea este o regulă canonică a vieții Bisericilor locale, pentru a exprima unitatea credinței ortodoxe, a vieții sacramentale și a disciplinei canonice a Bisericii celei Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească”.

După cum se menționează în Cuvântul înainte, evenimentul care a avut loc în insula Creta nu a formulat dogme sau canoane noi și nu a adus modificări în viața liturgică. Ierarhii participanți la Sinod s-au aplecat asupra unor teme de actualitate și au căutat soluții la problemele pe care le întâmpină omul contemporan. Printre temele abordate în broșură se numără: înțelesul și denumirea Sinodului ca fiind Sfânt și Mare; problema căsătoriilor între persoanele de același sex; poziția Sinodului față de parteneriatele civile; economia în cazul căsătoriilor creștine mixte; economia cu privire la post; participarea Bisericii Ortodoxe la dialogurile interconfesionale; ecumenismul; problema nepomenirii episcopului la sfintele slujbe; poziția Sfintei Chinoșite din Muntele Athos față de documentele Sfântului și Marelui Sinod și față de ierarhii care au participat la acesta.

În încheierea lucrării, se face un apel către toți cei care, din prea mult zel sau din alte motive, au întrerupt comuniunea cu ierarhul lor canonic să cultive pacea și bucuria refacerii comuniunii în Biserica lui Hristos.

sursa: basilica.ro

Creștini, știți că... ?

● An de an, în Postul Adormirii Maicii Domnului, în Insula Kefalonia are loc o minune deosebită?

Annual, în ziua de 6 august, când prăznuim Schimbarea la Față a Domnului, o specie unică de șerpi (lungi de 60 de centimetri și însemnați cu o cruce albă pe cap și pe limbă) apar în jurul vechii biserici din localitatea Markopoulo. Șerpilor vor dispărea, iarși, în chip minunat, în ziua Adormirii Maicii Domnului. În timpul slujbelor săvârșite în cinstea Fecioarei Preacurate, șerpilor

intră în biserică, se urcă pe icoane, se încolăcesc în jurul sfeșnicelor, stau pe credincioși și în Sfântul Altar.

Există o emoție generală legată de apariția acestor șerpi, nu atât pentru vreun potențial pericol, cât pentru faptul că dacă aceștia nu vor apărea în perioada amintită, ceva rău se va întâmpla în regiune. Astfel, în anii 1940 și 1953, când șerpilor nu au fost prezenți la biserică din Markopoulo, au avut loc războaie și calamități naturale.

În anul 1924, când Biserica Ortodoxă din Grecia a adoptat, împreună cu celelalte state creștine, calendarul îndreptat (nou), mulți au așteptat să vadă dacă vor mai apărea sau nu șerpilor Maicii Domnului. Apărând șerpilor, ca în fiecare an, creștinii au înțeles că Sfântul Sinod este în măsură să hotărască asemenea lucruri administrative.

Șerpilor Maicii Domnului, având capul însemnat cu o cruce, precum și limba în formă de cruce, aparțin clasei de șerpi *telescopus fallaxspecies*, numită și „sarpele-pisică european”. Aceștia intră în biserică în vremea slujbei, iar nu oricând, arătând o blândețe deosebită față de creștinii din interior. Imediat ce se termină slujba Sfintei Liturghii, șerpilor devin oarecum agresivi, ieșind din biserică și întorcându-se în pustul din zonă. Oricât ar fi căutați, ei nu vor putea fi găsiți, până anul următor.

✱ Teodor Dănălache

Tradiții, obiceiuri și folclor în comuna Râciu, județul Mureș

Comuna Râciu, situată în Câmpia Transilvaniei, reprezintă un tezaur al obiceiurilor și tradițiilor străvechi, păstrate cu sfințenie de generații întregi.

Una dintre sărbătorile de iarnă mult așteptate, care dă farmecul zonei, e Crăciunul, cu tradiționalul obicei al colindatului. Colinda este binecunoscută pe toată aria câmpiei. Deși textul literar al unor colinde se păstrează, melodia suferă modificări de la sat la sat. Copiii sunt cei care se bucură cel mai mult de sărbătoarea Crăciunului. Ei se pregătesc din timp, prin învățarea de colinde și prin alcătuirea cetelor de colindători. Cu *Steaua* se merge în prima zi de Crăciun, în grup de câte trei băieți, iar cu *Turca* se merge în prima și a doua zi de Crăciun, dar și în ziua de Anul Nou. Cetele sunt formate din câte trei flăcăi. Unul dintre aceștia joacă *Turca*, pe o melodie cântată din fluier,

vioară sau acordeon, de către un alt membru al trupei.

O altă sărbătoare a creștinătății este Învieria Domnului. Începutul sărbătorii e marcat de postul de șapte săptămâni, iar o semnificație foarte importantă o are Joia Mare din Săptămâna Pătimirilor. Din această zi, oamenii încetează lucrul la câmp și se concentrează asupra casei și a curții, pentru ca totul să fie curat. Femeile încep să pregătească pasca și să vopsească ouăle care, potrivit tradiției, înroșite și fierte în această zi, nu se vor strica niciodată.

Potrivit tradiției, la miezul nopții, între ziua de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn în bătaia clopotelor, se spală cu apă curată, își pun straie noi, iau câte o lumânare și pornesc spre sfânta biserică pentru a participa la Slujba Învierii. Un obicei cunoscut pe câmpie este stropitul fetelor. Potrivit acestui obicei, băieții

merg în familiile unde locuiesc fete pentru a la stropi cu parfum „ca să nu se vestejească”.

În miez de *Florar*, la Înălțarea Domnului, se oficiază Parastas de pomenire și depunere de coroane la monumentele închinare eroilor neamului, iar elevii Școlii Gimnaziale „Gheorghe Șincai”, îmbrăcați în costume populare, își arată dragostea și prețuirea prin cântări și poezii față de eroii neamului, care, în singurătate și unitate, au apărât de veacuri patria strămoșească.

La praznicul Cincizecimii, la sfârșitul Sfintei Liturghii, slujitorii bisericii împreună cu credincioșii ies în țară pentru a sfinți holdele, lanurile și spicele de grâu, pentru ca anul să fie binecuvântat.

Un alt obicei legat de tradiția populară este „Târgul de Sfântul Ilie”, o sărbătoare a cântecului, jocului și portului popular de pe câmpie. Dimineața se slujește Sfânta Liturghie, iar în piața comunei se organizează un mare târg de țară, unde se pot vedea obiceiuri, tradiții meșteșugărești și folclorice specifice zonei.

Tradiția a ținut aprinsă lumina simțirii artistice a străbunilor noștri. Candela tradiției strămoșești trebuie ținută veșnic trează. De aceea, avem obligația morală de a-i face pe tineri să cunoască tradițiile și obiceiurile locale, să le păstreze cu pioșenie și să le valorifice prin cântec, joc și artă populară.

✱ Pr. Daniel Soțan

Agenda pastoral-misionară a Înaltpreasfințitului Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei Iulie 2017

Duminică, 2 iulie ✧ A liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul” de la Cipăieni, protopopiatul Luduș. În cadrul slujbei, pe diaconul Gabriel Pașcu l-a hirotonit preot pe seama parohiei Dileu Vechi, cu filia Vaidei, protopopiatul Luduș.

Mărti, 4 iulie – miercuri, 5 iulie ✧ În Sala Sinodală a Reședinței Patriarhale, a luat parte la ședințele de lucru ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Joi, 6 iulie ✧ A efectuat o vizită pastorală în parohia „Pogorârea Sfântului Duh” – *Platoul Romanilor* din Alba Iulia, însoțit fiind de către părintele Petrișor Muntean, Inspector eparhial.

Vineri, 7 iulie ✧ A efectuat o vizită de lucru la capela mortuară amplasată în cimitirul parohiei Maieri I din municipiul Alba Iulia.

Duminică, 9 iulie ✧ A săvârșit slujba de resfințire a bisericii cu hramul „Sfânta Treime” din parohia Cărpiniș, protopopiatul Câmpeni, urmată de Sfânta Liturghie. La sfârșitul slujbei, a hirotesit *iconom-stavrofor* pe părintele paroh Dan Mera și pe părintele pensionar Ioan Mera și a acordat *Diplome de aleasă cinstire* binefăcătorilor sfântului locaș de închinare.

Mărti, 11 iulie ✧ A vizitat tabăra organizată la Centrul de Tineret de la Cetea, adresându-le tinerilor prezenți cuvinte de zidire duhovnicească.

Miercuri, 12 iulie ✧ A întreprins o vizită de lucru pe șantierul în derulare de la Schitul „Hristos Pantocrator” din Alba Iulia.

Joi, 13 iulie ✧ A realizat o vizită pastorală la Așezământul social-filantropic „Sfânta Maria” din cartierul albaulian Ampoi II, coordonat de către părintele protopop Teofil Slevaș.

Vineri, 14 iulie ✧ A săvârșit slujba de binecuvântare a sediului Protopopiatului Ortodox din Alba Iulia, în urma lucrărilor de renovare care s-au efectuat.

Duminică, 16 iulie ✧ A resfințit biserica cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae” din parohia Zagăr, protopopiatul Sighișoara. La finalul Sfintei Liturghii, a hirotesit *sachelar* pe părintele paroh Silviu Popescu și a acordat *Diplome de aleasă cinstire* binefăcătorilor sfântului locaș de închinare.

Mărti, 18 iulie ✧ A oficiat slujba de binecuvântare a casei parohiale de la Noșlac, protopopiatul Aiud, unde păstorește harnicul părinte Nicolae Usca.

Miercuri, 19 iulie ✧ La Centrul eparhial, a primit vizita Înaltpreasfințitului Părinte Abel, Arhiepiscop de Lublin și Chełm, însoțit de către un grup de credincioși din Polonia. De asemenea, a primit un grup de pelerini din comuna Coșbuc, județul Bistrița-Năsăud, cărora

le-a adresat câteva cuvinte de zidire sufletească.

Joi, 20 iulie ✧ De hram, a liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul” de la Albac, protopopiatul Câmpeni. La momentul potrivit, a hirotonit diacon pe tânărul Andrei Roșca.

Sâmbătă, 22 iulie ✧ În Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, a oficiat Taina Sfântului Botez pentru prunca Georgia-Iris, fiica domnului Cornel Comșa.

Duminică, 23 iulie ✧ A târnosit biserica Mănăstirii „Sfântul Ierarh Spiridon” de la Ponor, protopopiatul Aiud, după care a celebrat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. La finalul slujbei, i-a acordat maicii starețe Teofana Palici o *Diplomă de aleasă cinstire*.

Mărti, 25 iulie ✧ La Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, a participat la ședința solemnă a Comisiei Parlamentului României pentru Celebrarea Centenarului Marii Uniri și a Războiului pentru Întregirea Neamului. Tot în această zi, la Centrul eparhial, a avut o întrevvedere cu membrii Consiliului Militar al Jandarmeriei Române.

Miercuri, 26 iulie ✧ La Centrul eparhial, a primit vizita Excelenței Sale, Monseniorul Salvatore Micalef, episcop-vicar general al preoților căsătoriți din Italia.

Joi, 27 iulie ✧ A liturghisit la Mănăstirea „Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon” de la Oașa, protopopiatul Sebeș, care în această zi și-a sărbătorit hramul. În cadrul slujbei, pe diaconul Andrei Roșca l-a hirotonit preot pe seama parohiei Răchita, cu filia Strungari, protopopiatul Sebeș. De asemenea, s-a întâlnit cu tinerii din Tabăra națională „Părintele Teofil Părăian”, cărora le-a ținut o prelegere despre adevărata libertate în Hristos.

Sâmbătă, 29 iulie ✧ În Catedrala *Reîntregirii* din Alba Iulia, a oficiat Taina Sfântului Botez pentru pruncul Alexandru-Vasile, fiul părintelui arhidiacon Rafael Orzeiu, Consilier economic în cadrul Centrului eparhial.

Duminică, 30 iulie ✧ A săvârșit slujba de resfințire a bisericii din parohia Trâmpoiești, protopopiatul Alba Iulia. La sfârșitul Sfintei Liturghii, a hirotesit *sachelar* pe părintele paroh Ovidiu Truța și a acordat *Diplome de aleasă cinstire* binefăcătorilor sfântului locaș de închinare.

Luni, 31 iulie ✧ În biserica parohiei „Pogorârea Sfântului Duh” – *Platoul Romanilor* din Alba Iulia, a oficiat Taina Sfântului Botez pentru pruncul Gabriel, fiul domnului Silviu Muntean, psalt al Catedralei arhiepiscopale.

A consemnat
Pr. Bogdan Avram
Secretar eparhial

●● Evenimente

De hram, Înaltpreasfințitul Părinte Irineu a liturghisit la Mănăstirea „Schimbarea la Față a Domnului” de la Poșaga, protopopiatul Câmpeni

De praznicul „Schimbării la Față a Domnului”, Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a slujit la Mănăstirea Poșaga, protopopiatul Câmpeni, care în această zi și-a sărbătorit hramul. Așezământul monahal se află sub oblăduirea Preacuviosului Părinte Stareț Teofan Jurca.

Vatra călugărească de aici a luat ființă în anul 1933, prin purtarea de grijă a parohului de atunci al satului Poșaga, Părintele Alexandru Rujdea. Viața monahală a început în 1948 și a durat până în 1960, când schitul a fost desființat. În anul 1990, mănăstirea și-a redobândit

dreptul legal de funcționare, devenind, cu timpul, o frumoasă așezare monahală.

În cadrul sfintei slujbe, diaconul Horațiu Botar a fost hirotonit preot pe seama parohiei Bucium-Poieni, protopopiatul Câmpeni. De asemenea, după

Sfânta Liturghie, Ierarhul nostru a oficiat slujba de binecuvântare a noului paraclis, situat lângă un izvor din apropierea mănăstirii, care a primit hramul „Izvorul Tămăduirii”.

Pr. Petrișor Muntean

Înaltpreasfințitul Arhiepiscop Irineu a târnosit biserica parohială cu hramul „Sfântul Arhidiacon Ștefan” de la Sântimbru Fabrică

În ziua de 13 august, Arhiepiscopul Alba Iuliei a săvârșit slujba de târnosire a bisericii cu hramul „Sfântul Arhidiacon Ștefan” de la Sântimbru Fabrică, urmată de Dumnezeiasca Liturghie. În cadrul slujbei, diaconul

Vlad Mărginean a fost hirotonit preot pe seama parohiei Cipăieni, protopopiatul Luduș.

Piatra de temelie a fost pusă în anul 1996, iar în lunile martie-aprilie ale anului 2001, s-a realizat proiectul și ridicarea zi-

durilor. În perioada 2003-2011, s-au efectuat mai multe lucrări la edificarea sfântului locaș. Pe parcursul anilor 2010-2011, pictorii Valentin și Roxana Baci au împodobit biserica cu pictură în tehnica *fresco*.

Întâlnirea Ierarhului cu credincioșii acestei parohii a fost prilej de mare bucurie și de înălțare sufletească. Pentru activitatea bogată și jertfa depuse, Părintele Ovidiu Ileană-Bărbăntan a fost hirotesit *iconom-stavrofor*, iar binefăcătorii sfântului locaș de închinare au primit *Diplome de aleasă cinstire*.

Pr. Petrișor Muntean

Arhipăstorul Alba Iuliei a oficiat Dumnezeiasca Liturghie la Mănăstirea Sânmărtinul de Câmpie, cu ocazia hramului

În data de 15 august, Ierarhul nostru a celebrat Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” de la Sânmărtinul de Câmpie, protopopiatul Târgu-Mureș, cu ocazia hramului. Starețul acestei mănăstiri este Preacuviosul Părinte Protosinghel Teodul Libeg.

Amplasat pe un platou mirific, înconjurat de pădure, așezământul monahal de aici este alcătuit din biserica veche de lemn, biserica nouă, un corp de chilii, arhondaricul și anexele gospodărești. Mănăstirea este un adevărat bastion al credinței, fiind situată într-o zonă multiconfesională.

În fiecare an, la această mănăstire, pelerinii vin în număr foarte mare, pentru a se întâlni în rugăciune cu Maica Domnului și pentru a se adăposti sub omoforul milostivirii sale. În cuvântul de învățătură,

Înaltpreasfințitul Părinte Irineu i-a îndemnat pe cei prezenți să aibă curaj în lupta vieții și să nu uite niciodată că au în ceruri o inimă de Mamă.

Pr. Petrișor Muntean

REDACȚIA „CREDINȚA STRĂBUNĂ”

Președinte: Înaltpreasfințitul Părinte IRINEU, Arhiepiscop al Alba Iuliei;
Redactor șef: Pr. Oliviu Botoi;
Redactori: Pr. Nicolae Aloman; Andrei Motora;
Colaboratori: Pr. Petrișor Muntean, Arhid. Rafael Orzeiu, Pr. Ioșif Zoica;

ISSN 1222-2313

Abonamentele se fac la orice Oficiu Poștal din țară sau direct prin mandat poștal pe adresa: ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ALBA IULIA, str. Mihai Viteazul, nr. 16, specificând pe verso: abonament „CREDINȚA STRĂBUNĂ” pe 2017 și adresa completă sau prin e-mail: editurareintregirea@gmail.com
Prețul unui abonament pe un an este de 20 lei + taxele poștale în valoare de 4 lei.

Tiparul executat la
TIPOGRAFIA ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
ALBA IULIA
Concepție grafică și tehnoredactare
Pr. Nicolae Aloman